

Kaj pravijo o tej knjigi drugi:

»Knjiga se po svojem žanru in podajanju zgodbe spogleduje z Zvezdnimi dnevniki Ijona Tihega, priljubljenega pokojnega poljskega avtorja Stanislava Lema, ter kasnejšimi zabavnimi deli Douglasa Adamsa.

Jasna zgodba nas povabi v svet glavnega junaka – mladega znanstvenika Patrika, ki nas z ostro izraženim karakterjem zapelje, da mu sledimo skozi zapleten znanstveni poskus, katerega cilj je izum generatorja knjig. Ob nenavadni, mestoma komični, večplastni zgodbi se nam izrisujejo vprašanja o tehnološkem napredku in o univerzalnih moralnih vrednotah, med katerimi je, ob nepričakovanem koncu, najbolj subtilno predstavljena ljubezen.« - **Darja Lunder, učiteljica**

Z zgodbo v zgodbi sestavljen roman, ki nam sporoča, da je človeški duh višji od katerekoli fizike in informatike, ki so je sposobni naši možgani. Ta duh presega vso materijo in je še najbližje človekovi podzavesti. In le najbolj čist duh, očiščen maščevanja, sovraštva in strahu lahko doseže tisto, kar mu je dano. Tako kot se moramo poglobiti vase, se moramo poglobiti v knjigo, da dojamemo njeno bistvo. - **Maša Kač, dijakinja**

»Knjiga je nadvse dragocen prispevek človekovemu razumevanju današnjega sveta in položaja človeka v njem. Sporočilo knjige je naravnost odlično, saj v napetem in slogovno čistem jeziku na preprost način pričara kaotičnost vrednot. Na koncu pretresljive pripovedi izlušči 'ljubezen' - vrednoto smisla rojstva in smrti življenja.

Knjiga je primerno čtivo za vse generacije: razmišljajočo mladino, ki išče svojo pot v razumevanju sveta; srednjo generacijo, ki svojo energijo osredotoča v razcvet blaginje svoje družine; za starejše, ki se trudijo, da bi svojim letom dodali 'življenje' in tako osmislili svoje poslanstvo 'Biti Tu'.« Knjiga bi lahko upravičeno nosila naslov *Dotik srca*.« - **Frida Končan, profesorica sociologije**

»Bravo, izvirna ideja, originalna interpretacija!« - **Stanko Topolovec, informatik**

»Človekova domišljija in življenje kot največji dar narave omogočata neskončno možnost spoznavanja in razumevanje sveta naših dimenzij. Kdo smo? Kam gremo? Kaj hočemo? so večna vprašanja človekove BITI. Odgovorov ni ali pa le odgovarjamo na tisto, kar mislimo, da bi morali odgovoriti. Natašin prvenec je eden izmed možnih odgovorov, zato pričakujem čimprejšnji razplet. Odlično, le tako naprej.« - **Marjan Kristanc, zdravnik**

»Avtorica nas popelje v neizmerljivo globino človekove domišljije, pri čemer nas z mojstrskim sukanjem peresa, s spretnim izražanjem in z bogatim besednim zakladom vedno znova prepriča, kako dragocen in razkošen je slovenski jezik. - **Alenka Burja**

»Zgodba v zgodbi. S humorjem in sarkazmom prežeta zgodba, ki ponuja odgovore tudi na vprašanja o bistvu človeka, je nedvomno, kot tudi oris čistilca na Inštitutu, nenavadno privlačna.« - **Mario Bartolac, dijak**

»Sprva lahko branje se je spretno prelevilo v poglobljeno, občuteno, srkajoče, razmišljajoče branje. Globoka sporočila, napisana in brana med vrsticami, so me vsrkavala vse do konca. Tople lastnosti oseb 'zgodbe v zgodbi', notranja trenja, analiziranja v delovanju pred notranjimi očmi so me popeljala v razmišljanje o sebi ...« - **Nena Končan, podjetnica**

»Hvala Nataši Vrbančič za prvo slovensko knjigo po dolgem času, ki ne jamra, se ne smili sama sebi, ni brezupno tragična in v kateri avtorica ne zliva po bralcu svojega emocionalnega dreka. Namesto tega nam nudi humor, okus po neskončnosti, okus po sladki krutosti življenja, jasnino in čarobnost. Z eno besedo: namesto vsakdanje travme smo enkrat za spremembo dobili presežek. **Kakšno veselje, kakšen oddih.** Upam, da se bo Nataša zgledovala po Douglasu Adamsu tudi po tem, da bo njena trilogija imela pet delov!« - **doc. dr. Urban Kordeš**

»Po prebrani knjigi lahko le ponovim v njej že zapisan stavek: 'Dlje kot je bral, bolj je čutil, da napisano niso zgolj besede, ampak čista melodija, ki jo je poslušal z dušo in srcem'. S to knjigo smo dobili očarljivo mešanico zapletenih medčloveških odnosov, človekovih sanj in vsakdanje resničnosti. Sporočilo tega besedila je treba ponovno in ponovno obujati v svojem spominu!« - **Vinka Soljačič, državna uslužbenka**

»V neskončno zabavno zgodbo o vsem, kar ste vedno hoteli vedeti o delu in razmišljanju znanstvenikov, pa tega niste upali vprašati, se vplete skrivnostna povest iz kraja-časa, ko se ljudje še vedno z golimi rokami spoprijemajo z Naravo. Knjiga me je v svoji znanstveni iskrenosti nasmejala, hkrati pa sem se zamislila ... V vsakem obdobju življenja si zastavljamo cilje. V kolikšni meri so cilji, za katerimi se pehamo ali pa jih rutinirano dosegamo vsak dan, res tako bistveni, ali končno morda spoznamo, da smo žrtvovali preveč? Ali je čas za popravke morda že minil ...? - **dr. Darija Abramič, univ.dipl.fizik**

»Neizmerno sem uživala ob branju zame malce nenavadnega romana. Zgodbi pripravita bralca k razmisleku in primerjavi s hitrim tempom današnjega življenja, ko v medčloveških odnosih vlada egoizem in ko ni več prostora za plemenita čustva. Ne znamo več prisluhniti sami sebi, čuti za sporočila, ki nam jih posreduje Narava, so otopeli.

Roman sporoča naši generaciji, naj vendar ne divja neizbežni katastrofi nasproti, naj se obrne vase in poslušja srce, kajti le tako bo lahko mogoče ponovno občutenje prvobitne sreče. Čestitam tudi za izredno lep, živ in bogat jezik!

Knjiga vsekakor kliče po nadaljevanju, izrabite svoj talent, z veseljem bomo prebirali vaše nove stvaritve.« - **Jožica Grebenšek, akademska glasbenica, profesorica klavirja**

»Patriku je uspelo odkriti, da knjige ni možno ustvariti z računalniškim programom, ampak jo moraš napisati sam. Iztisniti jo moraš iz sebe, kot školjka rodi biser. Žal je pri iskanju programa za Generator knjig zamudil oz. zanemaril ljubezen, ki je najpomembnejša v življenju. Ob branju romana sem si še potrdila mnenje, da je zadnji čas, da se ustavimo in se vprašamo, kam vse to vodi.« - **Jožica Gašperin, upokojenka**

Nataša Vrbančič Kopač

*Skrivnost doline
o kamnelih zmajev*

Generator knjig

roman

Založba VED

Nataša Vrbančič Kopač

**Skrivnost doline okamenelih zmajev
Generator knjig**

Oblikovanje ovitka Miloš Radosavljevič
Korekture Iztok Vrhovec
Prelom K. Rok
Za založbo Iztok Vrhovec

Izdala in založila
Založba VED, Ljubljana,
1. izdaja: maj 2007

©Nataša Vrbančič Kopač, VED, 2007

**www.svarun.org
VED@svarun.org**

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-31

VRBANČIČ-Kopač, Nataša

Skrivnost doline okamenelih zmajev : generator knjig / Nataša
Vrbančič Kopač. - 1. izd. - Ljubljana : Ved, 2007

ISBN 978-961-6574-27-3

232189440

N a t a š a V r b a n č i č K o p a č

*S k r i v n o s t d o l i n e
o k a m e n e l i h z m a j e v*

G e n e r a t o r k n j i g

Vse osebe in dogodki v romanu so izmišljeni; vsaka podobnost z resničnimi osebami ali dogodki je zgolj naključna.

P r o l o g

Ni človek postavljen proti drugim ljudem in ni človek postavljen proti naravi, niti proti svetu, temveč stoji sam nasproti sebe, nasproti svojih slabosti in svojih strahov. Vse je v nas. Odgovori na vsa vprašanja so nam dani kot popotnica in zapuščina naših prednikov. Če jih lahkomišelnost zavržemo, izgubimo globino znanja, ki jo nezavedno nosimo v sebi.

Zato je pomembno biti včasih sam s seboj, poslušati odmeve svojih misli, se spuščati v globine svojega jaza in odjadrtati v neskončnost znotraj sebe. Živimo samo v teh poglobljenih trenutkih, ko se zlijemo s svetom v eno. Svet doživljamo skozi sebe in če ni ničesar vrednega v nas, je takšen tudi svet, v katerem živimo. Ob rojstvu stopimo na pot skozi življenje, dano nam je spoznati resnico, naš cilj je postati eno s svetom, iz katerega smo se rodili zato, da se ob smrti spet zlijemo z njim v celoto. Zato nam ni težko umreti, spremenimo se v prst in iz nas vstane novo življenje. Veselimo se, da bo jutri znova šumela trava v vetru in oblaki bodo mirno plavali nad nami. Toplota poletnega dežja bo objemala svet, medtem ko se bo mavrica razlila čez nebo. Ali nimamo res vsega že zdaj, v tem trenutku svojega življenja?

Človek proti samemu sebi in nazadnje, človek s seboj in skupaj s svetom eno.

Tako preprosta je lepota tega sveta in ko jo doživimo, spoznamo smisel svojega obstoja in cilj našega življenja. Odgovori na naša vprašanja so v nas, le odkriti in razumeti jih moramo. Življenje postopno umiri naše želje, kot voda zgladi ostre skale, in v starosti dosežemo modrost, ki nam je dana – razumeti in sprejeti.

Ob smrti se ozrmo nazaj v življenje. Čutili smo toplino dotika ljubljenega bitja in bitje njegovega srca. Občutili smo mrzel veter visoko v gorah, divjo lepoto skal in nežnost planinskega cvetja. Potopili smo se v globino morja, njegova hladna roka je objela naše telo, ki je spolzelo skozi sinjino do

zlatega peska na tleh. V toplem poletnem dežju smo tiho sedeli na vrtu in vonjali mokre kaplje, ki so polzele z listja. Stali smo sredi trav in občutili uso to preprosto lepoto življenja.

V gluhi tišini smo poslušali votle odmeve svojih korakov po kamnitih hodnikih, z zaprtimi očmi gledali skrivnostno igro barv, brez dotika smo občutili energijo zemlje, brez diha opazovali utripanje življenja in brez misli sprejemali svet v sebi.

Nič izvenzemeljskega, nič nebeškega, vse je že tukaj in v nas.

S P E T D O M A

Spoštovani potniki! Pristajamo na letališču Brnik. Prosimo, pripnite si varnostne pasove. Hvala, da ste leteli z nami in lep dan še naprej.«

Patrik se je nagnil do okna in se trudil, da bi skozi oblake uzrl domače kraje pod seboj. Po štirih letih se je vračal domov in če je natanko pomislil, se v tem času ne bi smelo prav veliko spremeniti. Dejstvo, da se stvari s časom niso pretirano hitro spreminjale, je nanj vedno delovalo prijetno pomirjujoče. Nekje v svoji notranjosti se je zavedal, da je v vseh teh štirih letih vse premalo razmišljal o vsem, kar je pustil za sabo, in le upal je lahko, da tega ni opazil tudi kdo drug. Letalo je trdo pristalo na tleh, se divje zapodilo po pristajalni stezi, še malo pokašljalo in se ustavilo. Bil je doma!

S police nad sabo je pobral nekaj odvrženih oblačil, rahlo pomečkanih revij in polovil nekaj jabolk, ki jih je kdo ve zakaj kupil na züriškem letališču in so se zdaj veselo kotalila po priročnem prtljažnem prostoru letala. Nikoli ni prav vedel, ali mu je bila švicarska urejenost všeč zato, ker je tudi sam težil k urejenosti ali pa jo je vsaj cenil, ali pa morda iz diametralno nasprotnega razloga, ker je znano, da se nasprotja privlačijo. Dejstvo je, da bi vsi, ki so ga poznali, takoj in brez razmišljanja glasovali za drugo možnost.

Ob izhodu iz letala se je v zatohli vročini zgodnjega popoldneva topil prijazni nasmešek stevardese. Patrik, ki se je trudil biti sproščeno vljuden, je namesto nasvidenje zagrgral »grlm khm« in odkorakal proti letališki stavbi. Postavil se je v dolgo vrsto pred pultom, za katerim je z zadržanim nelagodjem opazil ljubko svetlolasko, preoblečeno v uradno uniformo carine. Vdano se je pomikal korak za korakom bližje.

»Potni list, prosim!« je končno zaslišal ukaz in njegova roka je kar sama izpolnila povelje ter položila zahtevano na pult.

»Ali imate kaj za carinit?«

»Ogrdrk ge drurr,« je zagrnil Patrik.

»Orožje, alkohol, divje živali ...?«

»Gr, go grr,« se je spet oglasil Patrik.

V tem trenutku je nujno in neodložljivo razložiti nekaj nepomembnih podrobnosti. Patrik je bil, kljub temu, da bi morda kdo sumil drugače, čisto normalno inteligenten fant. Kadar so se pojavili resni dvomi v zvezi s tem in ti dvomi so se brez izjeme nanašali na njegov način komunikacije z nasprotnim spolom, se je imel navado sklicevati na svoj doktorat iz fizike, ki naj bi vsaj malo potolažil njegovo precej obupano samozavest. Rahlo rdečkasto zardevanje iz otroških let se je pri njem žal počasi stopnjevalo do višnjevordečega zardevanja v najstniških letih skoraj ob vsakem stiku z nasprotnim spolom in se končalo v rahlo neartikuliranem govoru v srednjih letih ob vsaki že opisani neprijetni priložnosti.

Nasprotni spol s tem ni imel posebnih težav in ni opazil, da bi bilo s Patrikovim govorom karkoli narobe. Kazalo je, da vsebina moških odgovorov na ženska vprašanja v tem vesolju tako ali tako nima posebnega pomena. Patrika bi nedvomno pomirilo vedenje, da je enak način govora redno nehote uporabljalo 42 odstotkov odrasle moške populacije na Zemlji, ostali pa večino časa, kadar niso govorili o avtomobilih, nogometu ali pivu. Vendar Patrik o tem ni imel niti najmanjšega pojma.

Prometne zveze se v štirih letih Patrikove odsotnosti niso prav nič izboljšale, zato je moral do domače ulice zamenjati pet avtobusov, za kar pa presenetljivo ni porabil več kot tri ure in pol. Med vožnjo po dobro znanih luknjastih cestah se je vse bolj mrščil, ko je opazoval, kako mesto s svojimi betonskimi škatlami, neokusnimi reklamnimi panoji in divjim hrumenjem avtomobilov steguje kremplje tja, kjer so se še včeraj razprostirali travniki in gozdovi. Iz avtobusa je izstopil

na začetku domače ulice. Vidno pomirjen je takoj opazil, da je ulica še vedno natanko takšna, kot jo je imel narisano v spominu.

Lepe bele hiše z rdečimi strehami so bile razvrščene ob ulici, sredi brežhibno pokošene trave, obrobljene z dišečimi vrtnicami in natančno obrezanimi živimi mejami. Za njimi so se sramežljivo skrivali majhni, a dosledno urejeni zelenjavni vrtički. Hiše so se vrstile ena za drugo, le natanko na sredi ulice se je simetrija nezvezno zlomila. Tam je med velikimi belimi hišami že od nekaj tiho stala majhna lesena hiška z zeleno pobarvanimi polkni, napol skrita za gostim zaslonom nikoli obrezanih dreves, divje rastoče žive meje ter cvetočih plezalk, ki so jo ovijale kot spečo Trnuljčico. V svetlobi zahajajočega sonca je izgledala neresnična kot privid iz sanj. Patriku je poskočilo srce, ko jo je zagledal. Njegov najbolj pronicljiv del možganov pa je takoj racionalno ugotovil, da je v zgornjem nadstropju na stežaj odprto okno.

Šele kasneje je spoznal, da ni bil dovolj previden. Takoj ko se je njegova glava prikazala nad sosedovo res brežhibno obrezano živo mejo, se je iz nič prikazal sosed:

»Nisem zadovoljen z vami, mladi mož, resnično nisem zadovoljen!«

Gledal ga je preko očal, zviška, kot šolarčka, ki je že tretjič zapored izračunal, da je dva in dva pet.

»Plemenita stara gospa vam je zapustila to hišo, vi pa izginete in jo prepustite propadu! Poglejte ves ta plevel, ki se hoče splaziti na moje žlahtne vrtnice, pogledjte to razpadajočo ograjo! Ali ste sploh kdaj pomislili, da je ta hiša in njena zapuščena okolica sramota za vso ulico! Sramota!!!«

Patrik se je skesano spomnil, da sta s sosedom na bojni nogi, odkar mu je po nesreči (nekajkrat) razbil šipo in poteptal vrtnice, kar se je nazadnje zgodilo pred nekaj več kot dvajsetimi leti.

»Eee, tudi jaz sem vesel, da vas spet vidim,« se je poskušal izmotati iz neprijetnega položaja in se ritensko umaknil izpred sosedove hiše.

Vrata ograje so mu ostala v roki takoj, ko jih je odprl. Previdno jih je naslonil nazaj. Prijetno presenečen je opazil,

da je pot skozi zaraščeno džunglo do hiše izkrčena in da se bo brez večjih težav lahko prebil do vrat. Sredi divjega plevela je ob stopnicah v hišo še vedno cvetela prelepa rožnata hortenzija, ki jo je imela babica tako rada. Pred vrati je bil še vedno predpražnik in če si se dovolj potrudil, si lahko na njem še vedno prebral vzpodbuden napis: »*Don't worry, be happy!*«. In pod njim je bil še vedno skrit velik ključ, čeprav zdaj že rahlo zarjavel. Vrata so prav prijazno in gostoljubno zacvilila, ko je obrnil ključ v ključavnici. Olajšano si je oddahnil. Nič se ni spremenilo. Bil je doma.

Ko je zaprl vrata pred svetom, se je počutil prijetno varno. Z mislijo na soseda je vrata za vsak slučaj še zaklenil. Na mizi pred seboj je zagledal kup pošte in dva pajka. Že bežen pogled je zadoščal za ugotovitev, da ima večina pisem glavo Elektropodjetja in grozilno vsebino. Kar tako mimogrede je pritisnil na stikalo. In kar tako mimogrede se je prižgala luč in osvetlila skoraj edini prostor v pritličju hiše. V kotu je stala Magrateja, velika stara udobna razmajana postelja. Patrik je rad poimenoval stvari okoli sebe z imeni, ki so mu bila všeč. Večina imen je bila iz trilogije petih knjig Douglasa Adamsa, ki mu je bila še posebno pri srcu in ki je zasedala častno mesto na knjižni polici nad Magratejo. V drugem kotu je stal hladilnik, ki se je imenoval Slartibartfast. Vsaj zdelo se mu je tako. Lahko pa bi bil Slartibartfast tudi star štedilnik na drva ob njem.

Ob steni v kopalnici je stal predmet, na katerega je bil Patrik še posebej ponosen, ker je predstavljal njegov edini dosedanji prispevek k opremi hiše. Ta dammm! Globoka misel. Globoka misel je bila čisto in povsem nova, še skoraj bleščeča straniščna školjka. Pogled nanjo ga je navdal z globokim zadovoljstvom. Povzpel se je po razmajanih stopnicah v prvo nadstropje. Na stežaj odprto okno, skozi katerega je že vsaj mesec dni vztrajno deževalo in katerega počena šipa je nedvoumno dokazovala, da mu tudi veter ni posebno prizanašal, je kazalo na skrbno žensko roko, ki se je med Patrikovo dolgo odsotnostjo ukvarjala s hišo. Le kdo bi to lahko bil, je tuhtal Patrik. Nazadnje se je ob pogledu na spuščeno nogometno žogo, ki je nekoč nezavedno in po očitni

pomoti razbila sosedovo okno in pri tem tudi sama – prav tako nezavedno in po očitni pomoti izpustila svojo dušo, spomnil na prijateljico iz otroštva – Lili.

Takoj zjutraj se je odločil, da se mora zahvaliti Lili, ker je zavzeto skrbela za njegovo hišo, medtem ko ga ni bilo. Lili je bila punca, ki je stanovala na koncu ulice. Kadar je bil Patrik na počitnicah pri babici, sta zmeraj tičala skupaj. Dejstvo, da je punca, Patrika izjemoma ni motilo. Zнала je odlično prikriti svojo žensko naravo. V kratkih hlačah in s preveliko majico, z razvezanimi supergami, kratko pristriženimi lasmi in žvečilnim v ustih je izgledala kot vsak drug vaški pobalin. Vedno razbita kolena so pričala o njenih srečno preživetih divjih pustolovščinah. Patrik jo je ponavadi slabše odnesel. Mestni fantje pač ne znajo vedno najbolje plezati po drevesih, preskakovati potokov in se prebijati skozi neprehodno goščavo. Na srečo je imela Patrikova babica na vrtu vse potrebno za prvo pomoč, ko se je njen nadebudni vnuk vsak dan ves potolčen vračal z neobičajnih podvigov.

No, kakorkoli, na Lili se je lahko povsem zanesel in tudi tokrat ga ni pustila na cedilu. Kup pošte na mizi, izkrčena pot do vrat in odprto okno so nedvoumno pričali, da je nekdo vsa ta leta Patrikove odsotnosti dovolj vestno skrbel za hišo. Patrik je v majhni trgovinici ob cesti kupil vrečko čokoladnih bonbonov. Z zadovoljstvom je ugotovil, da se tudi tukaj ni nič spremenilo. Star prodajalec ob pultu mu je pokimal, kot bi se nazadnje videla šele včeraj. Sproščeno je zakorakal proti Lilijini hiši. Pravzaprav se je skoraj veselil, da bo videl staro prijateljico, čeprav si je moral priznati, da v vseh teh letih ni pretirano veliko razmišljal o njej. Bilo je, kot bi bil nekdo drug v nekem drugem svetu in nikakor ni zmožel povezati obeh svetov v celoto.

Obstal je pred veliko hišo na koncu ulice. Za trenutek ga je zamikalo, da bi splezal čez ograjo tako, kot se je spomnil, da je to neštetokrat videl storiti Lili. Takrat pa je občutil na sebi oster pogled sosede čez cesto, zato se je raje zadovoljil z vljudnim polglasnim pozdravom »Ogrr grh« in počasi pritisnil na zvonec.

Najprej se ni zgodilo nič. Nato pa so se naenkrat odprla vrata in skozi njih je divje lajajoč planil majhen bel pes ter se zagnal naravnost proti ograji. Patrik se je v mislih zahvalil sosedi, da stoji na tej strani ograje in sta se tako z rjovečo mrcino, ki bi mu sicer verjetno najmanj odgriznila nogo, le neprijazno ogledovala vsak s svoje strani.

»Fin, ne, Fin!« je zaslišal ženski glas in takrat jo je zagledal stati med vrati.

Iz mulke je zrasla v lepo dolgolaso dekle, natanko takšno, kakršne si Patrik niti od daleč ni upal pogledati, kaj šele pritisniti na zvonec pri njeni hiši. Neodločno je stopil korak nazaj. Po možganih mu je tulil ladijski alarm pred potopitvijo, vendar je bilo že prepozno. Lili se je prav neverjetno podobno kot prej njen pes zagnala proti ograji.

»Patrik!« in že mu je visela okoli vratu. »No, pa si le nazaj!«

»Agugh grg g,« je izdaval Patrik, kar je pomenilo nekaj takega kot »Živijo! Vesel sem, da te spet vidim! Rad bi se ti zahvalil, ker si skrbela za hišo.«

»A, to je pa zame!« mu je Lili potegnila iz rok vrečko bonbonov.

Znala je biti čudovito neposredna.

»Grg kh k m gkh,« je spet zagrgral Patrik, vendar se to ne bi dalo smiselno prevesti v noben znan jezik.

»Kot nalašč si prišel,« se ni dala ustaviti Lili. »Ravno danes odpotujem v Indijo, pa nimam kam dati tele moje zverinice. Sem že mislila, da ga bom morala vzeti s seboj. Pa ni to za psa, saj veš, potovanje, pa svete krave, pa te reči. Saj mi boš vrnil uslugo, pa malo popazil nanj? Veš, v resnici je čisto prijazen kuža. A ne, Fin!«

Čisto prijazen kuža ga je medtem sumničavo ovohaval in Patrik je samo čakal, kdaj bo ob njegovo hlačnico dvignil nogo.

»Glej,« je Lili od nekod pričarala veliko vrečo pasjih briketov. »Ne daj mu jih preveč. Pa vrvico imaš tule. Hvala ti, res si zlat, zdaj pa tečem pakirat. Samo ne ga preveč razvadit! Ja, pa hvala za bonbone. A si se imel v redu? Ja, no, zdaj moram pa zares pakirat, lepo se imejta! Pa, pa ...«

In Patrik se je znašel spet sam na cesti, le da je sedaj namesto vrečke s čokoladnimi bonboni nesel v roki veliko vrečo pasjih briketov, na vrvici pa je imel čisto pravega, živega psa, ki ga je neumno gledal.

Ulica se Patriku še nikoli ni zdela tako dolga. Na srečo soseda ni bilo na vrtu. Fin je strokovno ovohal stebriček njegove ograje, nasad njegovih žlahtnih vrtnic in njegovo smetiščno kanto in vse natančno označil z mokrim podpisom, vrtnice dvakrat. Kot že rečeno, na srečo soseda ni bilo na vrtu. Pred hišo sta se ustavila in Patrik je prvič zares pogledal psa:

»Vidiš, tukaj sva doma.«

Fin se ni niti najmanj zmenil zanj, pač pa je odsotno strmel skozi zaprta vrata.

Znanstveniki so ljudje, ki prej kakor drugi ljudje opazijo nekatere stvari. Patrik je bil znanstvenik. Že po pol ure v hiši je opazil, da Fin:

- a) vztrajno hodi za njim,
- b) vztrajno in dokaj neumno bulji vanj oziroma, bolje rečeno, skozi njega.

Čez eno uro ga je to začinjalo rahlo živcirati. Čez uro in triindvajset minut ga je to začelo močno živcirati. Ko sta minili že skoraj dve uri, je živčno korakal po sobi in si skušal dopovedati, da se zaradi psa nima smisla živcirati.

»Madona, a bo ves dan hodil za menoj in zijal v mene?« se je jezil in mrzlično, vendar zaman razmišljal, ali ima kakšno knjigo o obnašanju psov.

Sesedel se je v naslonjač in zaprl oči ter si želel, da bi verjel, da če si kaj zares, ampak čisto zares želiš, da se zgodi. Ampak ko je odprl oči, je bil pes seveda še vedno tam in še vedno je neumno buljil vanj. Patrik je globoko zavzdihnil:

»No, prav, verjetno si samo žalosten, ker je tvoja lastnica odšla. Daj tace, pa bova prijatelja.«

Stegnil je roko proti psu, ta pa je gledal skozi roko in ni kazal znakov, da bi karkoli razumel. »Lezi,« mu je ukazal. Nič. »Prostor!« Nič. »Glas!!« Nič. »Madona!!!«

Vdal se je v usodo. Četudi je bila Lili najpametnejša punca na svetu, pa je bil njen pes žal čisto nasprotje tega. Sprijaznil se je, da bo pač cucek hodil za njim in prazno zijal v njega cel

teden, ali mesec, ali kolikor časa bo že pri njem. Ob tem se je spomnil, da ne ve niti tega, za koliko časa je odšla Lili.

Namrščil se je. Imel je občutek, da bo zdaj, zdaj postal zelo slabe volje. Pomislil je, da bi vse te nenadne spremembe, ki jim je bil nepričakovano izpostavljen ob vrnitvi domov, zlahka načele in celo ogrozile njegov duševni mir. Organizirati si bo moral življenje. Vzel je list papirja in zgoraj z velikimi črkami napisal »Načrt«. Všeč mu je bil sistemski pristop k reševanju problemov. List je razdelil na dva stolpca, v prvega je napisal »Problemi« in v drugega »Rešitve«. Pod problemi je potem nemudoma zapisal: 1. služba, 2. Elektro-podjetje, 3. pes. Potem je nekaj časa grizljal svinčnik in mrzlično razmišljal. Nazadnje je v drugi stolpec napisal: 1. jutri, 2. jutri in 3. ?. Vidno zadovoljen z opravljenim delom se je zviška vrgel na Magratejo. V tistem trenutku ga sploh ni pretirano motilo dejstvo, da je natanko isto storil tudi Fin, le da mu je pri tem še grdo poslinil blazino.

D R E V O , S I N I N K N J I G A

Megleno se je spominjal, da je treba priti v službo do neke nečloveško zgodnje ure. V glavi se mu je vrtela številka devet in ker je preštel, da je cerkvena ura skoraj ravnokar odbila enajst, se mu je zazdelo, da bo pravzaprav še kar točen. Le v Elektro-podjetje bo res lahko šel šele po službi. Zavzdihnil je. V štirih letih se je prav lepo navadil, da njegovo življenje teče povsem neodvisno od časa, ki ga kažejo ure. No, zdaj je s tem konec. Finu, ki je po obveznem jutranjem lulanju po sosedovi ograji, vrtnicah in smetiščni kanti (po vrtnicah dvakrat), spet zasmrčal na Magrateji, je nasul srednje velik kupček briketov, sam pa se je zadovoljil z mislijo na kavo, za katero je vedel, da jo bo veliko lažje naročil pri avtomatu kot pri natararici v bifeju.

Dvakrat je zaklenil hišo, se skoraj po vseh štirih odplazil mimo sosedove hiše in ker ga ni nihče opazil, globlje zadihal in se odpravil proti Inštitutu. Dobro jutranje razpoloženje se mu je počasi spreminjalo v rahlo negotovost. Ni vedel, zakaj se mu v možgane poskuša prikrasti misel, da bi se ga moral lotiti močnejši občutek krivde. Sklenil je, da bo tej neljubi misli povsem logično in razumsko dokazal, da je vse v najlepšem redu in pod kontrolo.

Pred petimi leti mu je umrla babica. Ker je pri njej preživel večji del otroštva, saj so njegovi prezaposleni starši nenehno frčali po svetu, ga je ta, sicer nekako vendarle pričakovan dogodek, močno prizadel. Tudi zato se je po zagovoru doktorata razmeroma hitro odločil, da bo za nekaj časa zapustil babičino hiško, ki je bila zdaj njegova, in se podal za eno leto na inštitut v Švici na podoktorsko usposabljanje. Na Inštitutu, kjer je bil zaposlen, je bila njegova odločitev sprejeta kot popolnoma samoumevna.

Tako je odšel. Nameraval je ostati eno leto, vendar se je to leto raztegnilo v štiri leta. Ko je zdaj razmišljal o tem, se mu je zdelo nujno, da bi v tem času najmanj enkrat poklical starše, najmanj enkrat svojega mentorja na Inštitutu in enega ali dva prijatelja, in najmanj n-krat Lili, vendar je bila resnica ta, da ni poklical nikogar. Delal se je, da je vse v najlepšem redu in da bo vse, kar je pustil doma, dovolj dobro poskrbelo samo zase tudi brez njega. Hmmm. Zajel ga je izjemno močan občutek krivde.

Poskušal je zažvižgati veselo melodijo. Ni šlo. Poskušal je prešteti stebričke ograje okoli Inštituta. Tudi to ni šlo. Potem se je nehote iz oči v oči srečal s kipom pred Inštitutom, ki ga je strogo in pronicljivo opazoval. Hitro je umaknil pogled in pomislil, kakšna sreča, da ga vratar po štirih letih gotovo ne bo spustil v Inštitut. Vendar pa mu je vratar takoj s komaj opaznim migljajem z glavo dal vedeti, da ga je prepoznal. Ta vratar je bil zaposlen na Inštitutu šele dve leti, devet mesecev in dvanajst dni, zato ni niti slučajno še nikoli videl Patrika, vendar pa so njegovi možgani očitno samodejno ugotovili, da spada na Inštitut. Tako se je Patrik nehote znašel pred vrati z odpiranjem na kartico. Avtomatično je potegnil kartico iz žepa. Zanašal se je na dejstvo, da ni nikoli delovala, kadar bi morala, zato ... Posvetila je zelena lučka in vrata so se odprla. Mlajše dekle se mu je veselo nasmehnilo, ker je pred njim približalo kartico. Poti nazaj ni bilo več.

Avtomatsko se je spustil po stopnicah v klet, šel po hodniku do konca, se po manjši vzpetini spet vzel do vrat iz stavbe, prehodil dvorišče, vstopil v drugo stavbo, se povzpel z dvigalom v drugo nadstropje, šel po hodniku do konca, prečkal mostiček do sosednje stavbe, se spustil spet tri nadstropja in obstal pred vrati z napisom: Nezaposlenim vstop strogo prepovedan! Zajel je sapo in potrkal.

Njegov mentor, star dobrodušen majhen plešast mož z očali, se ga je prisrčno razveselil. Ko mu je Patrik razložil, da se je vrnil in bi rad na Inštitutu nadaljeval z delom, mu je prisrčno pojasnil, da na projektih nima več prostora. Prisrčno ga je povabil, da se oglasi enkrat konec naslednjega leta, ko predvideva, da bi prijavil nov projekt. Prisrčno ga je potrepljal

po rami, da se oglasi še kdaj na kavi, da bo povedal, kaj je novega pri kolegih v Švici. Njegova tajnica je vse te prisrčne besede prevedla s kratkim stavkom, da lahko delovno knjižico prevzame kadarkoli v tajništvu, da pa mu kot brezposelnemu svetuje, da to stori čimprej. In tako je zapustil prisrčno vzdušje v svojem nekdanjem laboratoriju.

Izgubljen je taval po zapletenih hodnikih Inštituta, ko je nenadoma nekje za seboj zaslišal:

»Patrik, Patrik!«

Ker se je počutil zelo, zelo majhnega in čisto nekje pri tleh, ni mogel verjeti, da nekdo kliče prav njega. Izkazalo se je, da je ta nekdo Markus, njegov sošolec in prijatelj s faksa. Ob kakšni drugi priložnosti bi morda hlinil navdušenje, zdaj pa je poskušal ubežati po stopnišču. No, ni mu uspelo. Markus ga je brez težav dohitel in zdaj sta stala eden pred drugim, Markus s sijočim nasmehom v očeh, Patrik pa bi se najraje pogreznil v tla. Ob Markusu se je Patrikova samozavest običajno počutila kot pasji kakec v hotelu Hilton. Ta fant ni imel nikoli nobenih problemov v življenju. Bil je prijazen do punc in punce so bile prijazne z njim. Patrik se je ob misli, da ga samo zaradi tega ne mara, ob njem počutil še slabše, Markus pa ga je imel za svojega najboljšega prijatelja.

»Res sem te pogrešal!« ga je na široko objel. »A si zdaj nazaj?«

»Nazaj, ja. Kako pa ti? Ali se tekoči kristali končno obnašajo, kot se spodobi?«

Patrik je s tem vprašanjem poskušal zelo na hitro spremeniti temo pogovora. Spomnil se je, da Markus zelo rad pripoveduje o svoji raziskovalni primadoni in da ob tem zlahka pozabi na kaj pomembnejšega. Ni se motil. Markus mu je kakšnih deset minut razlagal o mikroskopsko omejenih tekočih kristalih, potem pa se je spet vrnil k boleči temi:

»Pričakoval sem kakšno sporočilo od tebe ...«

Patrik je razmišljal, ali naj mu razloži, da je bil nekaj časa v nekem drugem svetu in da v bistvu ne ve, zakaj ni nikogar poklical po telefonu, poslal prijateljem kakšnega elektronskega sporočila ali vsaj razglednice, potem pa se je zlagal:

»Eee, veš, izgubil sem tvoj elektronski naslov.«

To je bila tako debela laž, da so možgani naredili cel luping od veselja, še enega pa so hoteli, ko so slišali naslednji odgovor, pa potem vseeno raje niso.

»Pridi, greva na pijačo, mi boš povedal več o tem, kje si bil in kaj si počel in kje si izgubil moj elektronski naslov ...«

»Eee, veš, ne morem. Babica mi je umrla ...«

Markus je seveda natančno vedel, da je Patriku pred petimi leti umrla babica, saj je bil z njim na njenem pogrebu. Zato je Patriku samo pomežiknil:

»Veš kaj, pridem pa k tebi ob šestih. Mislim, da tvoja babica ne bo imela nič proti ...« in je odkorakal.

Patrik ni vedel, zakaj se je ves svet zarotil proti njemu. Doma je. Babice ni več. Lili ni. V Elektro-podjetju je napravil skoraj vse svoje prihranke. Na njegovi postelji leži slinast, smrdljiv, butast pes. Brezposeln je. To se je slišalo tako čudno, da si je moral še enkrat ponoviti, da je razumel. Grdo se je obnašal do svojega najboljšega prijatelja. Prijatelja. Edinega prijatelja. In ta pride zdaj k njemu na pijačo. Pijačo?! Ali bi lahko bilo po štirih letih v hladilniku kaj, čemur bi se reklo pijača? Zdrvel je k hladilniku. V njem pa je bila samo velika vreča pasjih briketov ...

Še preden bi lahko postal resnično slabe volje, je pri vratih rezko pozvonilo. Samo zaradi dejstva, da ta dan res ni bil najbolj zbran, je spregledal drugo dejstvo, da se je Fin ob tem nasršil v majhno tempirano bombo. In ko je nič hudega sluteč odprl vrata nič hudega slutečemu Markusu s polnim naročjem nič hudega slutečih steklenic piva, se je nasršena kepa dlake divje lajajoč pognala proti vratom. Nadaljnji dogodki so se zgodili vsi v istem trenutku: ena od steklenic je od strahu padla na tla, Fin se je z zobmi obesil na Markusa, Patrik je v zadnjem trenutku zagrabil Fina za nogo, ob tem pa mu je spodrsnilo na mokrih ostankih steklenice piva. In nazadnje so se vsi trije zakotalili po stopnicah ter pristali v grmičku potonik. Markusu je pri tem uspelo obdržati v naročju vseh pet preostalih steklenic piva.

Nastopil je trenutek tišine. Fin se je prvi znašel. Z odsotnim pogledom se je izvil izpod kupa rok in nog, otrese s sebe

ostanke piva in z vidnim občutkom pošteno opravljenega dela odcapljal nazaj v hišo.

»No, kaj naj rečem. Dobrodošel!« se je prvič v tem dnevu zarežal Patrik in naenkrat se mu je zazdelo, da je Markus čisto v redu, da so tudi potonike čisto v redu in da je sploh vse v redu.

Začuda potonike niso bile istega mnenja.

Ob vrčku piva je bilo potem prav prijetno kramljati o tem, kako in zakaj je Patrik dobil psa, kako in zakaj ni dobil službe, in kako in zakaj imajo nematski tekoči kristali, če jih zapreš v prav majhno votlino, še en fazni prehod.

Zvečer je bil kljub groznemu dnevu svež in spočit. Že davno mu je postalo jasno, da ima njegov bioritem v nasprotju z večino drugih ljudi najbolj produktivno fazo okoli polnoči in da podnevi pogosto komaj obdrži oči odprte. To je bila dobra stran sicer slabega položaja, v katerem se je znašel. Dokler si ne najde nove službe, bo lahko dneve koristno uporabil za spanje, noči pa še za kaj prijetnejšega. Zaradi vala optimizma, ki ga je zajel, je bil boljše volje, zato se ni jezil, ko se mu je na glavo sesula cela grmada knjig. Fin je ob tem od strahu padel z Magrateje.

Zaspal je šele, ko se je zunaj že danilo. Vmes si je privoščil še večji polnočni zajtrk, ki je nadomestil običajne dnevne obroke. Vsaki dve uri se je obrnil okrog, zamenjal knjigo in nič kaj nežno odrinil Fina, ki si je v spanju zagrizeno poskušal prisvojiti celo blazino. Sicer je noč minila presenetljivo mirno, v nasprotju s ponorelim dnevnim ritmom.

Zbudil se je z groznim glavobolom. Ko je videl, da Fin čaka pred vrati in hkrati slišal, da se sosed zunaj glasno razburja zaradi posušenih vrtnic, mu je postalo žal, da je sploh odprl oči. Vendar je občutek dolžnosti, ki je v rahlem podtonu namigoval, da ni posebej prijetno, če se pes polula sredi stanovanja, zmagal. Privezal je Fina na vrstico in s tem preprečil hujši spor s sosedom. Ravno ko je razmišljal, kako bi koristno porabil preostanek dneva, ga je poklical Markus in se najavil na obisk.

Ko je pri vratih rezko pozvonilo, je Patrik prisebno opazil, da se je Finu naježila dlaka in da se je prihulil k tlom kot divja mačka pred napadom.

»Ne, Fin, ne!« mu je strogo požugal s prstom.

Vendar Fina to ni odvrnilo od nameravane zadovoljitive lovskega nagona. Takoj ko je Patrik odprl vrata, se je s huronskim laježem pognal skozi vrata. Vendar tam ni bilo nikogar. Markus se je že naučil, da ni pametno čakati pred vrati, pač pa se je postavil ob steno in medtem ko je Fin zaradi inercije divjal proti ograji, mirno vstopil v hišo in zaprl vrata.

Patrika je resno zaskrbelo zaradi sosedovih vrtnic, zato je Fina raje spustil nazaj v hišo. Z odsotnim pogledom je pricapljal skozi vrata in se delal, da se ni nič zgodilo.

»Sem te, a ne, Fokus?« se je zasmel Markus in ga popraskal za ušesi.

Ime Fin je nekako povezano z rodovnikom, ki ga sicer ni imel, vendar pa, če bi ga imel, bi moral imeti tisto leto ime na F. In ker je Lili resne stvari znala jemati resno, edino ime na F, ki ga je poznala in to je bil Filip, pa ji ni bilo všeč, se je nepričakovano spomnila, da je nekoč nekje v neki knjigi videla ime Huckleberry Finn. In Fin je bilo, kljub temu, da je bil pravzaprav priimek, za Fina kar lepo ime. Markus ni imel pretiranega smisla za živali, niti za njihova imena, vendar pa si je neverjetno dobro zapomnil, da ima pes ime na F in se je zato zabaval z različnimi približki, kot so Fik, Fikus, Foton, Fon, Fantom, pa tudi Feferon, kar je bilo, če pogledamo nepristransko, že kar rahlo pretirano.

»Prostor, leži!« je Markus uporabil ukaz, ki ga je nekoč slučajno slišal v parku, in Fin je v trenutku ubogal ter se zleknil na preprogo.

»Pameten pes,« je skomignil Markus, Patrik pa ga je samo grdo pogledal.

Veliko bolj prijazno je pogledal steklenico šampanjca, ki jo je Markus privlekel izza hrbta.

»Tako, zdaj pa proslaviva.«

Ker Patrik trenutno ni bil v stanju, da bi karkoli proslavljal, je Markus razložil, da bosta proslavila izdajo njegove prve knjige o mikroskopsko omejenih tekočih kristalih. Markus je

do zdaj redno objavljaj članke v reviji *Physical Review E*, ki so jo začeli izdajati zato (kot je malce zlobno razmišljal Patrik), da so v njem objavljali članke, ki niso bili dovolj dobri za objavo v *Physical Review D*. Patrik se je ob tem naskrivaj tolažil s čakanjem na izdajo *Physical Review F*. V resnici je imel v vseh teh letih do danes objavljen samo en članek v reviji *Journal of Particle Physics*, pa še tam je bil zapisan kot petintrideseti avtor od šestintridesetih. Ob tem je lahko o knjigi samo sanjal.

»No, že imaš idejo, kaj boš zdaj počel?« je povzel Markus, ko sta na dušek izpraznila kozarca.

Patrik se je nevzgojeno obrisal z roko po ustih, da bi pridobil nekaj časa za odgovor in da bi hkrati pokazal, da mu je vse skupaj malo mar.

»Veš, kako pravijo. V življenju moraš posaditi drevo, roditi sina in napisati knjigo. Šele potem je življenje vredno življenja.«

Patrik se je zamislil. Nikoli še ni razmišljal o življenju na tak način. Pravzaprav še nikoli sploh ni razmišljal, da bi razmišljal o življenju.

»No, sam sem zdaj opravil s temi rečmi. Ko sva se z Lijano preselila v hišo, sem zasadil okrasno češnjo. Čez eno leto sva dobila sina. In zdaj še knjiga,« je Markus našteval na prste.

Patrik je zijal z odprtimi usti. Niti sanjalo se mu ni, da ima Markus hišo, ženo, otroka in drevo. Na tihem je predpostavil, da je njuna bivša sošolka Lijana zdaj Markusova žena.

Nelagodno se je presedel. Fin je grozeče zarenčal, ker se je Patrik nevarno približal njegovemu repu.

»Veš, tudi jaz bom začel pisati knjigo,« se je zlagal Patrik, da bi si povrnil vsaj kanček potlačene samozavesti.

Med tremi naštetimi stvarmi se mu je zdelo napisati knjigo še najlažje.

»Res?« se je zavzel Markus. »Tega ti nikoli ne bi pripisal.«

Patrik je bil kar malo užaljen.

»Res. Saj veš, od nečesa bom moral živeti zdaj, ko so me na Inštitutu dali na čevlji. Razmišljal sem, kaj sploh še znam, razen da cele noči programiram, kako se bosta zaletela

osnovna delca, če se bosta. In ugotovil sem, da ne prav veliko. Zato si bom moral nekaj izmisliti, napisati in objaviti.«

Lahkoten način, s katerim je to povedal, je nedvoumno dokazoval, da nima pojma o pisanju knjig. Vendar je bil Markus preveč prijazen, da bi mu to povedal. Raje ga je povabil za naslednji dan k sebi, da mu pokaže drevo in sina. Knjige pa sploh ni več omenjal.

Ž I V L J E N J S K A   P R E L O M N I C A

Naslednji dan se je zbudil trdno odločen, da bo naredil nekaj koristnega. Ob petih popoldan je bil dogovorjen z Markusom, torej je imel še celi dve uri časa. Najprej je mislil, da bi si napisal spisek opravil, ki jih mora postoriti. Potem pa je sklenil, da si bo kot vsak dober gospodar najprej malce ogledal okolico hiše. Ob hiši je bila včasih speljana peščena potka, ki je bila zdaj na gosto zarasla s koprivami, trpotcem in drugim plevelom. Patrik si je rastline strokovno ogledal. Njegova babica se je predano ukvarjala z zeliščarstvom, zato je tudi Patrik poznal množico zdravilnih rastlin. Razmišljal je, da so večinoma prav zdravilne rastline tiste, ki najprej poselijo vsak še neobljuden košček zemlje. Prav verjetno se mu je zdelo, da prihajajo zdravilne moči teh rastlin iz njihove življenjske trdoživosti in prilagodljivosti.

Nihče jim pravzaprav ne more zameriti, da je tudi skrbno obdelana zemlja, bogato posuta z najboljšim kompostom, namenjena sosedovim ljubljenkam – vrtnicam, za njih samo prostor več, kamor lahko speljejo svoje neuničljive poganjke. Skozi napol podrto ograjo je Patrik z nelagodjem opazil brezhibno gojeno zeleno preprogo pred sosedovo hišo. Za trenutek se mu je zazdelo, da je njegova ograja res v zelo klavrnem stanju in da je najbrž noben krajinski arhitekt ne bi priporočil za polepšanje okolice hiše.

Zaraščena potka je vodila na majhen zelenjavni vrtiček za hišo. Ta je bil zdaj v celoti zaraščen z meliso in meto, ki ju je babica včasih gojila na majhni gredici v senci bezgovega grma. V času, ko ni vrta nihče obdeloval, sta se divje zasejali in brezvestno pomorili vse ostalo. Potka se je končala pred leseno drvarnico, ki je bila vsa vegasta in kot vesel pijanček naslonjena na hišo. Med Patrikovim razmišljanjem, kje bi dobil ključ od zarjavele ključavnice, so vrata po letih

brezsmiselnega visenja sama odpadla s tečajev. Pri tem so skoraj pokopala pod seboj Fina, ki je capljajl za Patrikom in brezizrazno gledal nekam v daljavo. V drvarnici so si pajki uredili majhno lovišče na kupih stare šare. Patrik si jo je z zanimanjem ogledal. Zazdelo se mu je, da bi se pod kupi cvetličnih lončkov, priročnega orodja za urejanje vrta, količkov za paradižnik in druge, ne tako zlahka prepoznavne navlake lahko skrivalo nekaj, kar bi bilo od daleč podobno kolesu.

Zadovoljen s svojimi odkritji in s samim seboj se je vrnil v hišo. Ugotovil je, da ne potrebuje posebnega spiska opravil, ki jih mora postoriti. Tudi brez spiska si je zlahka zapomnil, da mora nujno a) popraviti ograjo in b) popraviti kolo. Morda bi kdo pomislil, da je popravilo ograje uvrstil na prvo mesto iz plemenitih sosedoljubnih nagibov. Res se je že močno naveličal nerganja starega soseda, ki se zdaj ni več pritoževal na neurejenostjo njegove hiše, pač pa se je razburjal, zakaj preklemanski nebodigatreba cucek lula po njegovih vrtnicah, ograji in smetiščni kanti. Ampak za popravilo ograje je imel Patrik čisto popolnoma in v celoti drug razlog. Zelo močno se je namreč naveličal prenašati, da ta isti cucek spi z njim v postelji in se pri tem ves čas slini in smrči.

Sklenil je, da bo popravil ograjo in potem bo lahko Fina končno zvečer zaprl ven na vrt. Morda mu bo kdaj kasneje privoščil celo majhno pasjo hišico. Tako bodo končno zadovoljni vsi trije, tudi sosed. Patrik se še vedno ni mogel privaditi misli, da je ta kosmata zadeva, ki je neprestano capljala za njim ali pa ga poskušala izriniti iz njegove lastne postelje, za nek popolnoma nedoločen čas njegova. Fin pa ni niti enkrat kakorkoli pokazal, da pogreša svojo lastnico. To je bilo v popolnem nasprotju s Patrikovo lončnico, ki je preminula že teden dni po njegovem odhodu. Res pa ni nikoli dobila briketov ali vode.

Potem ko mu je uspelo zabiti pet žebljev, se je s tremi obvezanimi prsti odločil, da bo za ta dan zaključil delo v zvezi s točko a) in se glede na bližajočo se peto uro raje lotil točke b). Realizacija te točke mu bo namreč omogočila, da bo obiskal Markusa, ki je živel na drugi strani mesta, ne da bi

moral zato prestopiti med desetimi avtobusi. Po pol ure dela in samo eni srednje globoki vreznini z izvijačem je za silo usposobil staro babičino kolo. Veliko, nekoč črno, zdaj pa pretežno zarjavelo kolo je navdihnjen z učenjem srednješolske biologije že davno poimenoval Krebsov bicikel, ali na kratko Krebs.

Medtem ko je cerkvena ura odbijala peto uro, je natrgal nekaj velikih cvetov hortenzije. Spotoma je v bližnji trgovinici kupil še vrečko čokoladnih bonbonov, ker se ni mogel domisliti boljšega darila za Markusovega dojenčka. O otrocih ni vedel nič, samo to, da se jim ne sme preveč približati, ker potem planejo v neutolažljiv jok. Pomislil je, da pravzaprav tudi o življenju nasploh ni vedel prav veliko. Pol ure vožnje s kolesom do Markusove hiše je potem razmišljal, ali bi se moral zaradi tega začeti kakorkoli obremenjevati.

Ulica, v kateri je živel Markus, je bila do neke mere, a ne v celoti, zelo podobna njegovi. Patrik se je dovolj spoznal na rastlinoslovje, da je po nekem nepomembnem naključju natanko na sredi ulice opazil vitko dveletno drevo japonske okrasne češnjje. Njeno višnjevordeče listje se je lepo skladalo z marelično barvo fasade Markusove očitno povsem nove hiše. Po drugem nepomembnem naključju je imela ta višnjevordeča barva popolnoma identičen odtenek kot Patrik, ko ga je njegova nekdanja sošolka Lijana močno objela in mu pritisnila poljubček. Patrik je pravilno domneval, da je bila Lijana zdaj Markusova žena in malo brbljajoče, plazeče se bitje njegov sin, Niki.

Potem ko je parkiral Krebsov bicikel natanko vzporedno z dvema velikima črnima limuzinama pred Markusovo hišo, po nesreči pohodil vrtnico, razdelil hortenzije in čokoladne bonbone, se je rahlo utrujen pogreznil v mehek usnjen naslonjač v dnevni sobi. V prijetnem klepetu je minilo kar nekaj časa, potem pa je Nikijev glasni jok naznanil, da se bo treba dvigniti iz rahlo uspavajočega položaja in se spet zavihteti na vse prej kot udobni Krebsov bicikel. Še pomahal je v slovo, potem pa se je pognal skozi noč proti domu. V prsih se mu je topel večerni zrak mešal z občutkom prijetne topline in

domačnosti Markusovega doma in samo pridušeno Krebsovo cviljenje je preprečevalo, da ni postal ob tem rahlo otožen.

Doma je bilo nekam čudno tiho in prazno. Patrik je v navalu čustvenosti pobožal po glavi Fina, ki je kot običajno glasno smrčal na Magrateji. Za kratek trenutek mu je postalo všeč, da ni čisto sam v veselju. Samo zato, da se ne bi začel smiliti samemu sebi, je potegnil iz torbe prenosni računalnik. Ko se je v prijazni modri barvi zasvetil zaslon, je bil že boljše volje. Ko pa se je na zaslonu prikazal še napis Tajfun, se je počutil že skoraj normalno.

Tajfun je poimenoval svoj računalnik iz zelo enostavnega razloga, saj je v preteklih letih ob njem preživel večino budnega časa in je zato v njegovi okolici eksponentno naraščala entropija. Bolj zagnano kot je programiral, več pločevink piva, umazanih nogavic in napol pojedениh pic je ležalo naokoli. Soba je bila tako po nekajdnevnem skoraj neprekinjenem programiranju še najbolj podobna opustošenju po divjanju tajfuna.

Čudil se je, kako je zdržal celih pet dni, ne da bi enkrat samkrat pogledal elektronsko pošto. V predalu se je nabralo kar nekaj sporočil. Ker je bila večina označenih kot »spam« ali »info«, jih je mimogrede pobrisal, še preden bi jih lahko pomotoma odprl. Zanimivo je bilo sporočilo neke Neateye, za katero ni še nikoli slišal. Imelo je naslov Gouranga in se je glasilo:

*»Call out Gouranga be happy!!!
Gouranga Gouranga Gouranga ....
That which brings the highest happiness!!«*

Nekaj minut je strmel v sporočilo in poskušal dojeti njegov pomen, potem pa je obupal in zaprl pošto.

Vrnil se je na namizje. Odsotno je drsel z miško po mizi in se s kazalcem počasi premikal preko map z matematičnimi programi. V preteklih letih je vso svojo energijo usmeril v izdelavo programa z delovnim imenom Kvarkbum, ki naj bi pomagal slediti nesledljivo gibanje nekaterih osnovnih delcev. Za trenutek se je ustavil na ikoni, ki je predstavljala pisano

čokoladno ploščico in pod katero je bil napis Tetris, vendar si je premislil. Zdaj ni imel časa za igrice. Počutil se je izjemno resno in odgovorno. Napočil je trenutek, ko bo moral postaviti svojemu življenju nove temelje.

Obisk pri Markusu je občutil kot neke vrste življenjsko prelomnico. Ne samo, da je ponovno z rahlo zavistjo spoznal, da ima Markus še vedno vse, česar on nima. Pravo spoznanje je bilo veliko pomembnejše od tega. Zaslutil je, da so v življenju in morda tudi v vesolju stvari, ki jim sam do zdaj ni posvečal dovolj pozornosti, a so se danes nežno in previdno dotaknile njegovega srca. In te stvari, ki jih je lahko komaj zaznavno slutil in jih ni znal niti poimenovati, niso bile povezane z računalniki, osnovnimi delci ali njihovim gibanjem, vsaj ne neposredno.

Po tehtnem premisleku se je odločil, da bo življenju končno dovolil, da vstopi v njegov zaprt in omejen svet. Kompakten, mu je šinilo skozi možgane in endomorfini so se mu razlili po telesu, kot bi končno našel pravi košček sestavljanke. Zraven Kvarkbuma je odprl novo mapo z imenom »Mojaknjiga«. Naslednje pol ure je izbiral ikono. Zavedal se je pomembnosti zadeve in želel se ji je že od začetka posvetiti kar se da resno. Po dolgem razmišljanju je nazadnje izbral majhnega rdečega duhca s črnimi očmi, čeprav je predpostavljal, da njegova knjiga ne bo imela nobene veze z duhovi, sploh pa ne z rdečimi. Ampak duhec mu je bil pač všeč.

Znotraj mape je odprl nov dokument z razmeroma dolgočasnim, a nazornim imenom Del1. Tako. Bil je pripravljen. Naslonil se je nazaj, dvignil obe roki nad tipkovnico in čakal na navdih. Čez nekaj sekund je spoznal, da bo lažje in prav tako dobro, če bo roki spustil pred tipkovnico. Zaprl je oči.

Nekaj trenutkov se ni zgodilo nič. Prisluškoval je nočnim odmevom z ulice. Nato je glasno zašumelo in slan val ga je oplaknil od nog do glave. Nad sabo je zaslišal vpitje galeb. Topel rumen pesek mu je drsel med prsti, ko je z majhno lopatko zavzeto kopal luknjo. Morje se je igralo z njim na svoj način in je luknjo vztrajno zasipavalo. Mama in oče sta ga

zadovoljno opazovala iz sence pod velikim pisanim senčnikom. Bilo je tako lepo...

Ko je odprl oči, je spoznal, da leži na tleh. Fin, ki ga je zaničljivo opazoval z Magrateje, je zdolgočaseno zazelal. Cerkvena ura se je pripravila, da bo odbila eno popoldan.

Ostanek vročega popoldneva sta Patrik in Fin preživela v nič kaj prijetni družbi zelo nadležne brenčeče muhe. Fin se je kdo ve zakaj kujal na Magrateji, Patrik pa se je gugal na stolu, metal v zrak svinčnik in gledal v prazno. Trudil se je misliti na to, da bi mislil na knjigo, ki jo je mislil napisati. V resnici ni mislil na nič. Vsakih nekaj minut so mu možgani poslali kakšno sporočilo, kot »Neznosno je vroče«, ali »Ta muha je neznosna«, ali »Življenje sploh je neznosno«, verjetno zato, da bi preverili, če je sploh še živ.

Na zaslonu Tajfuna se je v nedogled vrтел napis Tajfun. Naenkrat pa se je za sekundo ustavil, pojavil se je napis »Prišla je nova pošta« in v naslednjem trenutku je že spet zdvijal po zaslonu. Patrik je leno umaknil nogo z miške in pri tem nehote pomendral muho, ki se je pasla po ostankih hrane na mizi. Sporočilo se je glasilo:

»Je vroče, ne? A prideš na pijačo? Lp, m.«

Trudil se je razmišljati o sporočilu. Možgani so mu nepričakovano skoraj s svetlobno hitrostjo ponudili odgovor:

»Imamo dve možnosti: da gremo ali pa da ne gremo. Res je peklenško vroče, ampak pijača bi se nam prilegla ...«

»Sploh pa danes ni nič s tem dolgočasnim psom,« je zazelal Patrik, si nataknil hlače in odtopotal iz hiše.

Zunaj je doživel manjši sončni udar. Ulica je narahlo migotala v vročini in vse naokrog je bilo kot izumrlo.

Tudi pred Inštitutom ni bilo žive duše. Vrtar je napol dremal v vratarski hišici in ni kazal nobenega zanimanja za Patrika. Ta je z visoko dvignjeno kartico nameraval prav na hitro in neopazno stopiti skozi vrata. Vendar pa mu je rdeča lučka na napravi dala vedeti, da ne bo šlo tako zlahka. Medtem ko je vrтел nesrečno kartico med prsti in mu je sonce sijalo naravnost v glavo, sta se za njim iz nič pojavila dva mlada raziskovalca in živahno razpravljala o nekakšnem fluoro-metilo-hidro-nečem. Za njima je prišla elegantno

oblečena ženska s klobukom na glavi in za njo trije Japonci v temnih oblekah in sandalih. Vsi so potrpežljivo čakali, da Patrik odpre vrata. Njemu pa so se nabrale potne kaplje na čelu in grozile, da bodo odpolzele navzdol, če se ne bo hitro umaknil s sonca in iz neprijetnega položaja.

Nazadnje je priropotala čistilka, z ročajem metle zadela klobuk elegantno oblečene ženske, odložila na pol prazno vedro na Patrikovo nogo in izvlekla iz žepa halje šop ključev. Divje je pomahala z njimi pred vrati in le-ta so se ubogljivo odprla. Patrik je z olajšanjem vstopil in za njim še truma čakajočih ljudi. Le od kod so se vzeli?

Domneval je, da bo Markusa našel v njegovi sobi v Zakristiji. Zakristija se je imenoval del Inštituta, ki je bil varno skrit za veliko predavalnico. Nepoučene je ustavil najprej napis na vratih predavalnice »Pssst, predavanje!«, nato pa še »Pozor, hud fosil!« na vratih v Zakristijo. Ni se motil. Markus je ždel v majhni sobi, natlačeni s kupi knjig, in si s svojim novim člankom preganjal dolgčas in komarje. Skoraj brez besed sta se napotila proti majhnemu baru v kleti sosednje hiše. Vmes sta se skrila za vrati in se tako izognila Markusovi šefici. Bila je zajetna ženska z mastnimi črnimi lasmi, ki so ji že rahlo siveli, in z vpadljivimi konjskimi zobmi. Markus jo je imenoval Gorgonzola, ampak samo, kadar je bila dovolj daleč stran.

Ob vrčku mrzlega piva sta se v senčni kleti počutila skoraj prijetno.

»Prav vseč mi je bila tvoja hiša,« je priznal Patrik. »In tudi Niki ni od muh. Ampak Lijano sem pa komaj spoznal. Ali ni bila ona na faksu blondinka?«

Markus se je veselo zasmejal:

»Res, ko je rodila Nikija, je pa čisto potemnela. Šele kasneje sva ugotovila, da ji je takrat zrasel modrostni zob. Kaj hočeš, nasprotni učinek ...«

»Kako pa kaj Lili? Se je že oglasila?«

Patrik je samo skomignil z rameni:

»Nimam te sreče. Po mojem se bo poročila z indijskim princem in bo njen pes ostal za vedno pri meni.«

Preden bi ga zajelo malodušje, je živahno nadaljeval:

»Veš, včeraj sem se dokončno odločil, da bom napisal knjigo. Kar nekako obsedla me je ta misel. Čutim, da je nekaj v meni in ne bom imel miru, dokler ne bom tega zlil na papir. Samo začeti je pa prav težko.«

Markus se je strinjal:

»Ja, pri meni je bilo isto. Potem pa sem začel kar nekje na sredini knjige. Najlažje pišeš o tistem, kar res dobro poznaš. Ostalo pa dodaš na koncu.«

»Napisati hočem res dobro knjigo. Ne bi rad zapravljaj časa za nekaj povprečnega, kar bi potem obležalo na kakšni zaprašeni polici.«

»Ko začneš pisati, se ti najprej zdi, da prav nič ne veš o stvari. Potem pa napišeš prvi stavek in drugi in včasih se ti kar naenkrat odpre. Stavki se pišejo kar sami, ti pa samo paziš na vejice in slovnico in takšne stvari. Važno je, da se povsem predaš temu, kar delaš. Ko si popolnoma sproščen, pišeš skoraj brez miselnega napora ... Ampak tebi gotovo ne bo težko pisati o osnovnih delcih. Že na faksu si vedel vse o njih.«

»Pravzaprav ne mislim pisati o osnovnih delcih. Rad bi pisal o bolj osnovnih stvareh, če me razumeš, o življenju, vesolju, o tem, kar nam je dano vedeti. Občutek imam, da je že vse v meni. Le še okvir potrebujem, zgodbo, nekaj povsem banalnega ...«

Zatopila sta se vsak v svoje misli. Patrik se ni mogel otresti strahu, da živi preveč na robu življenja, da bi znal napisati nekaj prepričljivo življenjskega, kamor bi lahko vtikal vse misli in občutja, ki želijo privreti iz njega. Markus pa je medtem razmišljal, ali bi nenavadno obnašanje omejenih tekočih kristalov pred faznim prehodom morda lahko opisal s smektičnim členom.

Vroč popoldan se je prevesil v soparen večer.

»Agr grh h,« je Patrik pomignil natakariči.

»Kaj praviš?« je raztreseno vprašal Markus.

»Nič, samo račun sem naročil.«

FIN IZGINE

Sedmo prošnjo za službo je poslal v bar Titanic, kjer so iskali dva natakarka za strežbo v nočnem času. Do zdaj se je že naučil, da je pametneje, če ne omenja svoje izobrazbe in da se pri opisu delovnih izkušenj omeji na delo v majhni podeželski lekarni, ki ga je opravljal nekoč davno preko študentskega servisa. In po dveh mesecih brezuspešnega branja oglasov in pisanja prošenj so ga končno povabili na prvi razgovor. V povsem novih kavbojkah se je tistega pretežno oblačnega dne odpravil v bar Titanic. Po nesrečnem naključju pa se je natanko dva dni prej zmotil v štetju datumov in izkazalo se je, da je prišel na razgovor dva dni prepozno. Dejstvo, da je hkrati zamudil nekaj več kot petnajst minut, ni igralo pomembnejše vloge. Rahlo obupan nad samim seboj je zapustil zakajeno ozračje bara Titanic in se spet znašel na cesti.

Če ne bi bil v tako nezavidljivem položaju, najbrž sploh ne bi opazil vremenske opazovalnice na sosednjem dvorišču. Prislonil je nos k ograji in z radovednim zanimanjem strmel v čudno preproste naprave: aerometer, majhna množica različnih termometrov in posode za lovljenje deževnice. V primerjavi s pospeševalnikom delcev je bila ta opazovalnica kot smetiščna kanta proti Space Shuttle. Nesporno so bili vremenski pojavi kljub nasprotnemu mnenju večine ljudi na čelu z meteorologi krasno napovedljiva zadeva, vsaj če si jih primerjal z gibanjem osnovnih delcev. Patrik je zavzdihnil ob asociaciji na preproste stvari v življenju. Ob tem je pomislil, da ima napovedovanje vremena vsaj nekaj zveze s fiziko in predpostavil je, da se mu v takšni službi ne bi bilo potrebno sramovati svojega doktorata iz fizike in tudi štirih let dela na prestižnem švicarskem inštitutu ne.

Trdno odločen, da je pravi trenutek, da uredi nekaj osnovnih stvari v svojem življenju, je zakorakal proti vhodu v stavbo nasproti razvpitega bara Titanic. Uprava za okolje je pisalo pod državnim grbom nad vrati. Meni nič, tebi nič se je napotil v tajništvo in ponudil vse svoje znanje teorijske fizike za službo meteorologa v Upravi za okolje. V tajništvu so samo zmajali z glavami, ker pa se ni dal kar tako odgnati, so ga napotili k vodji sektorja A. Ta ga je zavzeto poslušal, kimal z glavo, se globoko zamislil, nazadnje pa odmajal z glavo in ga napotil k vodji sektorja B. Ta je nekaj minut brskal po predalu, izvlekel izpod papirjev škatlico žvečilnih gumijev, jih ponudil Patriku in ga vljudno pospremil do vrat. Ker Patrik ni hotel razumeti prijazne geste, mu je pokazal vrata, kjer naj poišče vodjo sektorja C. Vodja sektorja C ni bilo v pisarni in Patrik je sam obstal na praznem hodniku.

Počasi se je z žvečilnim v ustih odpravil nazaj proti izhodu. Takrat pa je na vratih ene od pisarn nepričakovano zagledal ime Vita Lea Miskulc, podkrepljeno z napisom Višja svetovalka III. Z nejasnim občutkom, da nima kaj izgubiti, je potrkal na vrata.

»Naprej!« je po nekaj sekundah zahreščalo od znotraj in Patrik je previdno pritisnil na kljuko.

Majhno debelo bitje s prevelikimi očali na nosu je sedelo za računalnikom in ne da bi ga sploh pogledalo, osorno zakrhalo:

»Vložišče je naprej po hodniku, tretja vrata na levo, pridite v času uradnih ur in prosim, počakajte, da pridete na vrsto.«

»Khm hg mmnb,« je pojasnil Patrik.

Okrogla debeluška je dvignila svoje zabodene oči, odprla usta, nato pa se je zagnala proti njemu:

»Patrik!!!«

Roko mu je stisnila tako močno, da so mu skoraj odpadli prsti, in jo kakšnih slabih deset minut stresala, kot bi delala jagodni milk shake. Nato ga je brez občutka porinila na vrtljiv stol in se vsa upehana tudi sama zavalila v fotelj pred računalnikom.

»Tako, zdaj pa vse povej svoji teti Viti ...«

Kakšni dve minuti ga je zavzeto poslušala in že ji je bilo vse jasno.

»Pridi z mano k direktorju!« je ukazala.

Pri direktorju se je poskušal skriti za njen hrbet. Ni bil več čisto prepričan, da obstaja jasna zveza med meteorologijo in osnovnimi delci. Direktor je nekaj momljal, se praskal po bradi, popravljaj očala, nato pa je le uspel izustiti, da, ne, hvala, ampak meteorologa ne potrebujejo nobenega.

»Prosim??«

»Hja, no,« se je brž popravil, »Meteorologa res ne, potrebujemo pa uradnika za izdajanje dovoljenj, kar je, hmm, ee, skoraj isto.«

Patriku se res ni zdelo, da je to skoraj isto, ker pa je bil še pred sedemindvajsetimi minutami pripravljen streči v baru čez cesto, je sprejel ponujeno službo uradnika. Če bi vedel več, je najbrž ne bi, iz istega razloga, zaradi katerega jo je odklonilo 14 prijavljenih na razpis.

Budilka, ki jo je isti dan skupaj s svetlo modro kravato kupil v supermarketu, je zjutraj odlično opravila svoje delo. Točno po načrtu ga je zbudila točno ob 7.00. Kot po načrtu je imel tako dovolj časa, da je oblekel modre kavbojke in z zadovoljstvom opazil, da se odlično ujemajo s svetlo modro kravato, ki je sicer povzročila nekaj manjših težav, ko jo je bilo treba zavezati. Še vedno je šlo vse po načrtu, dokler ni bilo treba peljati Fina ven na obvezno jutranje lulanje.

»Vstani!« ga je tresel, »lulat moraš!!!«

Fin ni pokazal nobenih drugih znakov življenja kot pridušeno renčanje. Potem je celega kotalil sem ter tja po postelji. Nič. Povlekel ga je za uhlje. Nič. Mahal je z njegovimi tacami in pri tem žvižgal nigerijsko himno. Nič. Tvegal je in ga prijel za dragoceni rep, natanko tako, kot je predpostavljal, da mu je najbolj zoprno. Nič. Fin je samo zacmokal v spanju, spraskal Patrikovo roko s sebe in spal naprej. Patrik je postal živčen. Ni hotel že prvi dan zamuditi službe in to zaradi nadležne dlakave kepe, ki se ne more zbuditi niti toliko, da bi šla lulat. Nazadnje je obupal, oddivjal in tako trdno zaloputnil z vrati, da se je Fin v trenutku zbudil.

V službi, ki jo je zamudil le za slabih 22 minut, so ga pričakali direktor, teta Vita in večja omara še nerešenih zadev. Zvedel je, da bo njegovo področje razmeroma ozko povezano z

njegovim profilom in sicer bodo to okoljski problemi v poljedelstvu in živinoreji. O poljedelstvu je vedel bolj malo, spomnil pa se je, da so pri Analizi III omenjali snope premic, kar bi lahko bilo uporabno. O živinoreji je vedel več, saj je bil že natanko 2 meseca, 3 tedne, 4 dni in približno 2 uri uspešen rejec (manjše) domače živali. Večino preostalega dneva je preživel ob vsesplošnem predstavljanju, ob avtomatu za kavo in v kadrovski službi, kjer je moral izpolniti okoli dva ducata formularjev. Državni uradnik pač ni mogel postati kdorkoli, ki bi ga mimogrede pobrali na cesti.

Tako je srečno minil njegov prvi dan v službi in domov se je vračal s polno glavo novih načrtov za prihodnost. Dobro voljo mu je le rahlo kvaril občutek krivde, ker je Fina po 2 mesecih, 3 tednih, 4 dnevih in 10 urah prvič cel dopoldan pustil samega doma. Njegove najbolj črne slutnje so se žal uresničile. Ko je bos stopil v stanovanje (copatov ni bilo nikjer), je desna nogavica nenadoma postala mokra. Sredi sobe je bila lužica in pred Magratejo še ena. Fin je ležal na Magrateji in s svojim najbolj brezizraznim topim pogledom z rahlim odtenkom globokega prezira žvečil Patrikov copat.

Ko se je isto ponovilo še v četrtek in petek, se je Patrik odločil, da ima dovolj mokrih nogavic in zgrizenih copat. Po napetem premišljevanju v soboto, se je v nedeljo končno domislil, kako bo rešil svet. Po vzoru iz ameriških risank je v vhodna vrata izžagal luknjo, za katero je ocenil, da bo ravno prav velika za Fina, ne pa tudi za zavaljene mačke iz soseske.

»Tako. Nobenih lužic v hiši več,« je zadovoljen pomignil Finu in mu pred smrčkom zaprl vrata.

Nato je malo počakal. Pred vrati se ni nič zganilo. Ko se je spustil na vse štiri in pogledal skozi luknjo, je videl Fina, kako brezizrazno strmi skozi zaprta vrata. Zavzdihnil je. Postalo mu je jasno, da bodo vsi debeli mački iz soseske vsaj pi-krat hitreje dojeli, zakaj je v vrata zvrtil luknjo kot pa Fin. Poskusil ga je privabiti s copatom. Nič. S preluknjano žogo. Še vedno nič. S polno skodelo pasjih briketov. Fin je zaničljivo pogledal stran. Patrik je moral nekajkrat globoko vdihniti, da se je malo pomiril.

Preostala mu je le še zadnja možnost. Iz hladilnika je potegnil hrenovko, ki jo je nameraval pojesti za večerjo in jo od daleč ponudil Finu. Ta ga je nezaupljivo opazoval in se ni premaknil. Celó on ni bil tako neumen. Nazadnje je Patrik obupal. Položil je hrenovko pred odprtino in se umaknil. Čez štiri minute se je skozi odprtino prikazal črn smrček, nato še špičasti uhlji, rdeča ovratnica in šopi razkuštrane bele dlake. Patrik se je delal, da ga ne opazi in se je popolnoma osredotočil na brisanje prahu s štedilnika. Čez čas je glasno mlaskanje naznanilo, da z njegovo večerjo danes ne bo nič. Ko se je naslednji dan vrnil iz službe, je našel Fina zagozdenega sredi vrat. Navkljub nespornima dejstvoma, da je izžagal premajhno luknjo in da je zjutraj Finu nasul odločno preveč briketov, je bil Patrik nadvse zadovoljen. Fin je opravil malo šolo dresure in se naučil prvo koristno lekcijo v svojem življenju.

Po razmeroma mirnem tednu se je ponoči razbesnela nevihta. Veter je divjal okoli hiše in se zaletaval v stene. Dež je ropotal po šipah in bliski so parali nebo. Fin se je zavlekel pod blazino. Patrik je zavil v topel kopalni plašč sedel pri mizi, srkal vroč čaj in prisluškoval divjanju narave zunaj. Razmišljal je, da bi moral dati na spisek nujnih del tudi popravljanje škripajočih in divje opletajočih polken. Oglušujoč grom je prekinil tok njegovih misli, luč nad njim je nekajkrat pomežiknila in ugasnila. Tiho je obsedel v temi.

Sobota je bila tako lepa, da se je Patrik zbudil še pred poldnevom. Verjetno je k temu prispevalo dejstvo, da je proti svoji volji zaspal že ob deveti uri zvečer. Vse naokrog je bilo sveže umito in je še vedno dišalo po dežnih kapljah. Patrik je bil tako dobre volje, da se je odločil, da bo prvikrat peljal Fina na daljši sprehod. Po obilnem zajtrku sta se odpravila v mestni park. Patrik je stopal naprej, za njim pa je na vrvici drobil Fin. S ponosom je opazil, da se je marsikatero oko ustavilo na njegovem majhnem spremljevalcu z visoko dvignjenim repom.

»Oči, poglej lepega kužka!« se je nad Finom navdušila majhna punčka s sladoledom.

Ko se je Fin besno lajajoč zagnal v jato golobov in jih zlahka splašil, mu je poskočilo srce.

»Saj si pravi lovski pes,« ga je zadovoljen tiho pohvalil.

Zamikalo ga je, da bi Fina spustil z vrvice. Ko sta srečala dva psa, ki sta se razposajeno igrala in se lovila v visoki travi, se Patrik ni mogel več upirati tej misli. Spustil je Fina z vrvice. S ponosom je opazil, da se ga mali kosmatinec drži kot prilepljen in pridno ter vdano koraca za njim.

Ko sta tako prišla do mestnega ribnika, je Patrik v bližnjem kiosku kupil časopis in iskal klop, kamor bi se usedel. Fin je zvesto hodil za njim. Imela sta srečo. Prav pred njima se je spraznila skoraj edina klopca v senci starega javorja in Patrik se je poglobil v časopis. Fin se je zleknil k njegovim nogam in položil glavo na tačke. Patrik je še nekaj časa prisluškoval njegovemu hitremu dihanju, potem pa so počasi zamrli vsi zvoki okoli njega in popolnoma se je posvetil kratkim opisom pomembnih svetovnih dogodkov. Ker že nekaj let ni bral domačega časopisa, je v celoti spregledal dogajanje okoli sebe. Le enkrat samkrat je dvignil pogled, ko je njegova podzavest zaznala dolgonogo žensko bitje na rolerjih in z oprijeto majico. Za njo je tekel presenetljivo podoben pes, kot je bil Fin... Patrik se ni posebej zmenil za svojo podzavest, čeprav je kasneje ugotovil, da bi bilo pametno, če bi se. Ponovno se je posvetil časopisnim člankom.

Nazadnje je prebral vse, kar ga je zanimalo. Vestno je zložil časopis, globoko zazelhal in ker je bilo sonce že visoko, se je odločil, da je čas za vrnitev domov. Segel je pod klop, da bi Fina spet pripel na vrvico, vendar je njegova roka segla v prazno. Pogledal je pod klop. Psa ni bilo nikjer. Pogledal je na klop, za klop in še enkrat pod klop. Zaman. Čutil je, da se mu je utrip povečal, zato si je poskušal karseda pomirjujoče dopovedati, da še ni razloga za paniko. Seveda. Samo naveličal se je, pa se je malo sprehodil naokoli. Če pogleda malo okrog tehle grmov, ga bo gotovo zagledal, kako repka nazaj.

Pogledal je okoli bližnjih in malo manj bližnjih grmov. Nazadnje je tekal naokoli že čisto brez glave in ker ni vedel, ali je pregledal že vse grme ali pa je morda kakšnega po nesreči spustil, je začel še enkrat od začetka. Čez čas je ugotovil, da

kot vse kaže, nima posebnega smisla, da še tretjič pregleda vse grme.

»Fin!« je zavpil na vse grlo, kljub neodobravajočim pogledom mirnih sprehajalcev v parku.

Preostali del popoldneva je tekal po zavitih poteh parka s časopisom in pasjim povodcem v rokah ter na ves glas klical izginulega pasjega prijatelja.

Večerilo se je, ko je spoznal, da njegovo početje nima pravega smisla. Fin je izginil, kot bi se udrl v tla. In če Patrika ne bi skrbelo, kje je, bi bil zdaj že prav pošteno jezen nanj. Počasi se je napotil proti domu. Redke večerne sprehajalce v parku je spotoma spraševal, ali so morda videli majhnega belega psa, vendar so vsi razen enega samo zmajevali z glavami. Ta eden je bil zaraščen klošar, ki bi se ga Patrik v poltemi sicer raje ognil, zdaj pa ga je preveč skrbelo, da bi pomislil na strah. Z alkoholnim zadahom je zamomljal, da je »vidu enga takzga psa tam en mau naprej, k je ena luč al koga«, pa če bi mu dal nekaj denarja, ker ga nujno rabi za svoje otroke. Patrik mu je spustil v žep pest drobiža in z razbijajočim srcem oddivjal v nakazani smeri.

Pod lučjo je bila majhna okrepečevalnica z nekaj mizami in stoli. Pri eni od miz je sedel možak z dolgodlakim nemškim ovčarjem, to pa je bilo tudi vse, kar je bilo podobno psu. Zgrudil se je na stol in ob steklenici piva se je spomnil, da ga je njegova podzavest ob branju časopisa poskušala na nekaj opozoriti. Ta nekaj pa ni bila punca na rolerjih, kot je Patrik naivno domneval, pač pa tisto belo, majhno, kosmato, kar je teklo za njo in kar bi morda lahko bil Fin. No, kakorkoli, od psa mu je ostal samo še povodec in prav zanimalo ga je, kako bo to razložil Lili, ko se vrne.

N E N A V A D N O S R E Č A N J E

Zgodaj popoldan naslednjega dne se je Patrik prebudil prav slabe volje.

»Preklemani pes,« je zagodrnjal, ko ga ni začutil ob sebi. »Pa tako pridnega se je delal.« Brezvoljno je hodil sem in tja in razmišljal, kako bi se lotil iskanja. Ker se ni domislil nič pametnejšega, je poklical Markusa. Ta je bil takoj pripravljen priskočiti na pomoč. Sporočil je na radio, da se je izgubil tak in tak pes in da najditelja čaka nagrada. Patrika pa je medtem poslal na policijo. Tam so si skrbno zapisali, da je bil izgubljen, lahko pa tudi ukraden, majhen bel pes, ki sliši na ime Fin in ima okoli vratu ozko rdečo ovratnico z značko, na kateri je črka F. Več Patrik o njem ni znal povedati. Skrben starejši policaj je skrbno pospravil prijavo v predal, ga skrbno zaprl in prav tako skrbno odslovil Patrika.

Naslednjih nekaj dni je Patrik vsak popoldan potrpežljivo stražaril pri telefonu in čakal na kakšen klic, ki bi razjasnil Finovo nenadno in popolno izginotje. Drugi dan je res nekdo poklical in mu ponujal še čisto majhnega mladička bernskega ovčarja za polovično ceno. Patrik je besno odložil slušalko. Še bolj besno je odložil slušalko čez štiri dni, ko je nekdo spraševal, ali je on dal oglas na radio, v katerem obvešča, da se je zatekel mlad progast mucek. Nazadnje je minil že cel teden, o Finu pa še vedno ni bilo nobenega glasu. Patrik se je trudil, da bi živel, ne da bi ves čas mislil nanj. Poskušal je nadaljevati s pisanjem knjige, pa se mu je ves čas vsiljevala zgodba o izgubljenem psu, za katero je vedel, da je ne bi nihče bral. Ko je že hotel obupati in nekako sporočiti Lili nekaj takega kot »Žal, izgubil sem tvojega psa. Res sem popolna zguba, nesposoben in nezrel in res mi ne bi smela zaupati. Ko se vrneš, ti bom kupil drugega, če te to lahko kaj potolaži,« je prišel na srečo Markus z naročjem piva, čipsom in novo idejo.